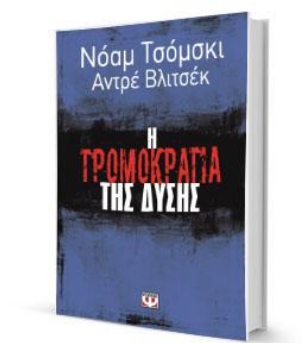

ΝΟΑΜ ΤΣΟΜΣΚΙ – ΑΝΤΡΕ ΒΛΙΤΣΕΚ: Η ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ κριτική του Φίλιππου Φιλίππου

Κατηγορία: ΜΕΛΕΤΕΣ - ΔΟΚΙΜΙΑ

Δημοσιεύτηκε Παρασκευή, 16 Ιανουαρίου 2015 11:29

κείμενο: Φίλιππος Φιλίππου

Ο Νόαμ Τσόμσκι είναι Αμερικανός καθηγητής γλωσσολογίας και φιλοσοφίας, πασίγνωστος διανοούμενος με προοδευτικές απόψεις που συχνά προκαλούν συζητήσεις. Ο Αντρέ Βλιτσέκ είναι κινηματογραφιστής και ερευνητής δημοσιογράφος με καταγωγή από την Πολωνία. Οι δυο τους συναντήθηκαν στο MIT, Πανεπιστήμιο της Μασαχουσέτης, και είχαν επί δυο μέρες και για πολλές ώρες μια άκρως ενδιαφέρουσα συζήτηση, που ηχογραφήθηκε και εκδόθηκε με μορφή βιβλίου.

Είναι αρκετά δύσκολο να περιγράψει κάποιος με λίγες λέξεις την ουσία των ιδεών και των απόψεων αυτών των δύο διαφορετικών ανθρώπων. Ωστόσο, στον πρόλογο του ο Βλιτσέκ προϋποθέτει τον αναγνώστη για το τι θα ακολουθήσει. Πρώτα η φράση του Άγγλου φιλόσοφου Μπέρτραντ Ράσελ, που ο Τσόμσκι έχει τοιχοκολλήσει στο γραφείο του, δίνει μια γεύση για τη σκέψη του: «Τρία πάθη, απλά αλλά ακαταμάχητα ισχυρά, καθόρισαν τη ζωή μου: η λαχτάρα για αγάπη, η αναζήτηση της γνώσης και η αφόρητη λύπη για τη δυστυχία της ανθρωπότητας». Μετά η φράση του Βλιτσέκ: «Άνθρωποι πέθαιναν· σφαγιάζονταν στο όνομα της ελευθερίας και της δημοκρατίας και άλλων υψηλών ιδανικών, όμως η ουσία ήταν πως σφαγιάζονταν. Κι εγώ γινόμουν μάρτυρας – κατέγραφα, κινηματογραφούσα και φωτογράφιζα...»

Ο Βλιτσέκ υποστηρίζει πως όλες οι φρικαλέες συγκρούσεις, οι εισβολές κι οι πόλεμοι σε κάθε ήπειρο «έχουν εννοχρηστωθεί ή προκληθεί από γεωπολιτικά και οικονομικά συμφέροντα της Δύσης».

Ο Βλιτσέκ υποστηρίζει πως όλες οι φρικαλέες συγκρούσεις, οι εισβολές κι οι πόλεμοι σε κάθε ήπειρο «έχουν εννοχρηστωθεί ή προκληθεί από γεωπολιτικά και οικονομικά συμφέροντα της Δύσης». Ο Τσόμσκι συμφωνεί μαζί του, υπογραμμίζοντας πως το πρώτο έγκλημα που διέπραξε η Δύση ήταν η σφαγή ογδόντα με εκατό εκατομμυρίων ανθρώπων, που εξολοθρεύτηκαν από τους Ευρωπαίους εξερευνητές από τη στιγμή που ο Κολόμβος αποβίβαστηκε στην αμερικανική ήπειρο.

Το βιβλίο χωρίζεται σε εννιά κεφάλαια, κάθε κεφάλαιο και ένα ειδικό θέμα. Αυτά είναι: «Η δολοφονική κληρονομιά της αποικιοκρατίας», «Συγκαλύπτοντας τα εγκλήματα της Δύσης», «Προπαγάνδα και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης», «Το σοβιετικό μπλοκ», «Ινδία και Κίνα», «Λατινική Αμερική», Η Μέση Ανατολή και η Αραβική Άνοιξη», «Ελπίδα στα πλέον ρημαγμένα σημεία του πλανήτη» και «Η παρακμή της αμερικανικής ισχύος». Στο τέλος υπάρχει ένα χρονολόγιο με τα σημαντικότερα γεγονότα από το 1945 (τη ρίψη από τις ΗΠΑ ατομικών βομβών στη Χιροσίμα και στο Ναγκασάκι), μέχρι σήμερα (συγκεκριμένα το 2012, όταν η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ υιοθέτησε ψήφισμα με την οποία καταδικάζει τη συριακή κυβέρνηση του Άσαντ). Ατυχώς, λείπει από το χρονολόγιο η τουρκική εισβολή στην Κύπρο.

Οι δύο συνομιλητές συμφωνούν πως πολλά καθεστώτα στη Δύση, δικτατορικά και ημιδημοκρατικά, ήταν μέχρι πρόσφατα χειρότερα από τα κομμουνιστικά καθεστώτα της Ανατολικής Ευρώπης. Επίσης, υποστηρίζουν πως τα δυτικά μέσα προπαγάνδας είχαν αγκαλιάσει τους αντισοβιετικούς και αντικαθεστωτικούς διαφωνούντες στις κομμουνιστικές χώρες (Κούντερα, Χάβελ, Κόχουτ), ανθρώπους που κατά τη γνώμη τους δεν ήταν αρκούτσως σοβαροί. Επιπλέον, σημειώνουν πως το καθεστώς της Κούβας, με τους γιατρούς που έστειλε στην Αφρική και αλλού, κατάφερε να ανακουφίσει από τις ασθένειες αρκετούς λαούς του Τρίτου Κόσμου. Ακόμα διατυπώνουν την άποψη πως η σημερινή ισχυρή οικονομικά Κίνα δεν είναι μπαμπούλα για τον κόσμο, δεν είναι πιο

καπιταλιστική από τις καπιταλιστικές χώρες, αλλά μια χώρα σοσιαλιστική, αλλά κινεζικού τύπου, όπου ο οικονομικός σχεδιασμός και το μεγαλύτερο μέρος της οικονομίας βρίσκεται στα χέρια της κυβέρνησης.

Το βιβλίο κλείνει με μια φράση του Τσόμσκι, ο οποίος, αφού κρίνει τα πεπραγμένα της Δύσης και τα καταδικάζει, μιλάει για τον σημερινό κόσμο, όπου τα πράγματα δεν φαντάζουν ιδιαίτερα αισιόδοξα. Κατά τη γνώμη του, έχουμε μόνο δύο επιλογές για να τα αντιμετωπίσουμε. Η πρώτη είναι να πούμε: «Δεν υπάρχει ελπίδα» και να τα παρατήσουμε. Και η άλλη, αυτή που προκρίνει, είναι να πούμε: «Λοιπόν, θα θέλαμε να βελτιώσουμε τα πράγματα, οπότε θα το προσπαθήσουμε».

Η τρομοκρατία της Δύσης

Νόαμ Τσόμσκι, Αντρέ Βλιτσέκ

μετάφραση: Χρήστος Καψάλης

Ψυχογιός

248 σελ.

Τιμή € 13,30